

До спеціалізованої вченої ради  
ДФ 35.052.073  
Національного університету  
«Львівська політехніка»  
79-13, м. Львів, вул. С. Бандери, 12

**ВІДЗИВ**  
офіційного опонента на дисертаційну роботу  
**Янчук Катерини Володимирівни**  
«АРХІТЕКТУРНО – ТЕАТРАЛЬНА ТВОРЧІСТЬ Ф. КІЗЛЕРА»,  
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії  
за спеціальністю 191 Архітектура та містобудування  
(галузь знань 19 Архітектура та будівництво)

Протягом різних історичних періодів складні політичні та економічні фактори змушували розселятися по світу наших співвітчизників. Україна споконвіку була відома як інтелектуальне і духовне джерело Європи та світу. Видатні постаті української діаспори, які творили поза межами рідних земель є в першу чергу культурним надбанням України, а лише потім – світової цивілізації. Винаходи та унікальні ідеї Ф.Кізлера, які обігнали свій час і є не просто унікальними авангардистськими проектами, а свідченням нової філософії театру, на сьогодні є ще не до кінця дослідженими, в той же час вони можуть бути використані та реалізовані у сучасній архітектурно-мистецькій діяльності. З огляду на вищезгадане, наукове дослідження Янчук Катерини є актуальним і може дати поштовх до подальшого розвитку театральних ідей та реформ, створення нової театральної естетики.

**Зв'язок роботи з науковими програмами, планами та темами.** Дисертаційне дослідження виконане в межах науково-дослідної роботи кафедри дизайну архітектурного середовища Інституту архітектури та дизайну Національного університету «Львівська політехніка» - «Генеза та розвиток дизайну архітектурного середовища громадських, житлових та виробничих споруд» (0108U010404), а також з тематикою курсового та дипломного проектування кафедри.

**Ступінь обґрунтованості, достовірності наукових положень, висновків, рекомендацій у дисертаційній роботі здобувача є об'єктивними та достатньо аргументованими, у відповідності до обраної теми дослідження. Основні наукові положення, практичні результати та висновки, які винесено на захист, обґрунтовані належним чином та були викладені та обговорені на 5-ти науково-**

практичних заходах.

**Повнота викладання наукових положень, висновків і рекомендацій у наукових публікаціях.** Результати дисертаційного дослідження достатньо висвітлені у наукових публікаціях, зокрема: у періодичному науковому виданні Польщі (1), у наукових фахових виданнях України (5), в інших виданнях (1).

**Наукова новизна одержаних результатів.** У дисертації вперше комплексно досліджено творчу філософію та науковий доробок Ф.Кізлера у всіх напрямках його діяльності, сформульовані принципи архітектурної творчості, проаналізовані роботи майстра у різних галузях: в архітектурі, дизайні, сценографії, теорії проектування. Янчук К. аналізує архітектурно-сценічні концепції Кізлера та удосконалює методику впровадження ідей зодчого в навчальне і пошукове проектування. Автор доводить, що творчість Ф.Кізлера займає унікальне місце в культурному просторі ХХ ст. як архітектора, дизайнера, художника, декоратора, теоретика мистецтва та архітектури, а мистецькі утопічні колись ідеї сьогодні можуть бути примінені в архітектурному проектуванні.

Мова та стиль викладення є науковими, з використанням спеціальної термінології. Дослідження містить чіткий розподіл тексту дисертації на окремі частини, що структурно підпорядковані між собою та відображають загальну цілісну ідею дослідження. Загалом, дисертаційна робота складається із вступу, чотирьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (128 позицій) та додатків.

У першому розділі дисертаційної роботи «Методична база дослідження театрально-архітектурної спадщини Ф.Кізлера» проаналізовано джерельну базу дослідження, літературні джерела, визначені методичні підходи до опрацювання зібраних матеріалів, етапи та принципи проведення дослідження, визначено важливість творчого доробку Ф. Кізлера для розвитку вітчизняного та світового мистецтва та архітектури.

У другому розділі «Дослідницька діяльність та життєво-творча філософія Ф.Кізлера» розглянуто етапи становлення архітектурно – театральної творчості зодчого, визначено філософію та теоретичну базу проектного дизайну митця, проаналізовані його теоретичні праці.

У третьому розділі дисертації «Архітектурно-театральна діяльність Ф.Кізлера в контексті розвитку архітектури початку – першої половини ХХ ст.» здійснено аналіз архітектурно – функціональних, архітектурно – типологічних, формально-естетичних та технологічних рішень сценографічних ідей Ф.Кізлера.

У четвертому розділі «Місце теоретичної і практичної спадщини Ф.Кізлера в сучасній архітектурно-мистецькій діяльності» було доведено,

що творчий доробок Ф. Кізлера дозволяє віднести його до найбільш відомих провідних архітекторів - футуристів початку і середини ХХ століття. Його погляди на процес архітектурно-дизайнерської творчості значно випередив свій час, а сьогодні ідеї майстра можуть бути застосовані в сучасній архітектурній практиці, що продемонстровано та апробовано в навчальному, конкурсному, та реальному проектуванні.

Довідка про результати перевірки роботи на академічний plagiat рукопису дисертації К.В. Янчук свідчить про **відсутність порушення академічної добросовісності**.

**Зауваження до дисертаційної роботи.** Дисертаційна робота Янчук К. спровалює позитивне враження і має безперечну наукову та практичну цінність. Однак ця робота не позбавлена недоліків, серед них:

1. Необхідно було задекларувати часові та географічні межі дослідження.

2. Варто було б подати офіційні назви бібліотек, архівів та вказати інші джерела, з яких авторка отримала, проаналізувала, узагальнила та систематизувала подану в роботі наукову інформацію.

3. В анотації непропорційно висвітлені результати дослідження по розділах. Зокрема, другому розділу присвячено лише 3 речення (ст. 3), результати третього розділу викладені більш повно (ст. 3-4). Те ж стосується і самих розділів і підрозділів. Так підрозділ 4.1 «Театральний простір Ф.Кізлера» викладений на 1 сторінці (ст.101-102), а 4.2 «Архітектурні ідеї Ф.Кізлера в розвитку» – на 20 сторінках (102-122) та ін.

4. Не достатньо повно висвітлено методику дослідження, деякі задекларовані методи у таблиці 4 «Методика дослідження теми (методи)» (ст. 189) не описані у та не знайшли висвітлення у тексті дисертації.

5. Винесення таблиць, рисунків та іншого графічного матеріалу в «Додатки» ускладнило прочитання роботи.

6. У Висновках, що мали б декларувати виконання завдань дослідження мало конкретики, вони надто широко подані та недостатньо структуровані (ст. 162-167), це ж стосується і висновків по розділах. Висновки розділів повторюють загальні висновки.

Вказані недоліки у більшості носять формальний характер та не впливають на загальне позитивне враження від роботи.

**Висновки про відповідність дисертаційної роботи вимогам МОН України.** Проведений аналіз дисертаційної роботи дає підстави стверджувати, що дисертація Янчук Катерини Володимирівни на тему «Архітектурно – театральна творчість Ф. Кізлера» є завершеною науковою працею, яка відповідає положенням Порядку проведення експерименту з присудження

ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 та вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 р. № 40, а її авторка – Янчук Катерина Володимирівна заслуговує на присудження їй ступеня доктора філософії за спеціальністю 191 - Архітектура та містобудування.

**Офіційний опонент:**

доцент кафедри образотворчого  
мистецтва, дизайну та методики їх навчання  
Тернопільського національного педагогічного  
університет імені Володимира Гнатюка  
кандидат архітектури, доцент

О.М. Дячок

